

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

24.

KURJER LITEWSKI. GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 24-го Марта — 1836 — Wilno. Wtorek. 24-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Марта.

Его Императорское Величество Высочайше повелѣть соизволилъ: по Ея Императорскомъ Высочествѣ преставившейся Великой Княжнѣ АННѢ МИХАЙЛОВНѢ наложить при Высочайшемъ Дворѣ обыкновенный Камеръ-трауръ сего Марта съ 10-го числа впредь на четыре недѣли съ обыкновеннымъ раздѣленіемъ.

— Уволенному отъ службы Генераль-Маіору *Боловскому*, опредѣленному вновь въ военную службу, съ состояніемъ по Арміи, Всемилостивѣйше повелѣно быть Исправляющимъ должность Военнаго Губернатора города Вологды и Вологодскаго Гражданскаго Губернатора.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Правительствующему Сенату, 28 Февраля, Виленскому Губернскому Прокурору, Коллежскому Советнику *Калкатино*, повелѣно быть Предсѣдателемъ тамошней Палаты Уголовнаго Суда.

— По засвидѣтельствованію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія объ отлично-усердной службѣ нижепоименованныхъ чиновниковъ Бѣлорускаго Учебнаго Округа, Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ въ 7-й день сего Марта Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами Ордена *Св. Владимира 3-й степени*: Предсѣдательствующій Членъ въ Правленіи онаго Округа Статскій Советникъ *Груберъ* и Почетный Смотритель Училищъ Ковенскаго уѣзда Графъ *Забѣлло*; — *Св. Станислава 3-й степени*: Членъ Правленія онаго Округа Коллежскій Ассессоръ *Рикманъ*; — *Св. Владимира 4-й степени*: Директоръ 2-й Виленской Гимназіи и Благороднаго Пенсіона Коллежскій Ассессоръ *Кисловъ* и Инспекторъ Виленской Губернской Гимназіи Надворный Советникъ *Грауертъ*; — *Св. Анны 3-й степени*: Директоръ Училищъ Гродненской губерніи Докторъ *Ястремцовъ*; — *Св. Станислава 4-й степени*: 2-й Виленской Гимназіи Инспекторъ Титулярный Советникъ *Бакстеръ*, Старшій Учитель Кандидатъ Словесныхъ наукъ *Троицкій* и Учитель Титулярный Советникъ *Дмитріевъ*; Гродненской Гимназіи: Инспекторъ Кандидатъ Историко-Филологическаго Факультета *Покровский* и Исправляющій должность Старшаго Учителя *Десницкій* и Минской Губернской Гимназіи Старшій Учитель Кандидатъ Словесныхъ наукъ *Смирновъ*.

— Государь Императоръ, по представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія объ отлично-усердной службѣ Члена Правленія Бѣлорускаго Учебнаго Округа Надворнаго Советника *Гаретовскаго*, въ 5-й день сего Марта Всемилостивѣйше повелѣлъ: объявить ему Высочайшее благоволеніе.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, въ 4-й день минувшаго Февраля, Высочайше утвердить соизволилъ избранныхъ Дворянствомъ на текущее трехлѣтіе Почетными Попечителями: Кіевской 2-й Гимназіи отставнаго Полковника *Монтрезора*, и Рязанской Гимназіи, Коллежскаго Советника *Рюмина*.

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 12 Marca.

Jego CESARSKA MOŚĆ NAYWYŻEY rozkazać raczył: po JEJ CESARSKIEY WYSOKOŚCI WIELKIEY KSIĘŻNICZKI ANNIE MICHAŁOWNIE, przywdziać u NAYWYŻSZEGO Dworu zwyczajną pokojową żałobę, zaczynając od dnia 10-go teraźniejszego Marca, na cztery tygodnie ze zwyczajnemi podziałami.

— Uwolnionemu ze służby Jenerał-Majorowi *Bołhowskiemu*, przyjętemu nanowo do Woyskowej służby, z liczeniem się w Woysku, Naymilsociwiey rozkazano bydź Sprawującym obowiązki Wojennego Gubernatora miasta Wołogdy i Wołogodzkiego Cywilnego Gubernatora.

— Przez NAYWYŻSZY Ukaz, dany Rządzącemu Senatowi, dnia 28 Lutego, Wileńskiemu Gubernialnemu Prokuratorowi, Radcy Kollegialnemu *Kalkatinowi*, rozkazano bydź Prezydentemъ tameczney Izby Sądu Cywilnego.

— Po zaświadczeniu P. Ministra Oświecenia Narodowego o odznaczającej się i gorliwej służbie niżej wyrażonychъ Urzędnikówъ Białoruskiego okręgu Naukowego, przez NAYWYŻSZE Imienne Ukazy, dane do Kapituły Rossyjskichъ CESARSKICHъ i KRÓLEWSKICHъ Orderow, d. 7 Marca Nayłaskawiey mianowani Kawalerami Orderu *Sw. Włodzimierza 3go stopnia*: Członekъ przydujący w zarządzie pomienionego okręgu Radca Stanu *Gruber* i Honorowy Dozorca Szkół Kowieńskiego Powiatu *Hrabia Zabiello*; *Sw. Stanisława 3go stopnia*: Członekъ zarządu tego okręgu Assesor Kollegialny *Rikman*; *Sw. Włodzimierza 4-go stopnia*: Dyrektorъ 2-go Wileńskiego Gimnazjum i Szlachetnego Pensyonu Assesor Kollegialny *Kisłow* i Inspektorъ Wileńskiego Gubernialnego Gimnazjum, Radca Dworu *Grauert Sw. Anny 3-go stopnia*: Dyrektorъ Szkół Gubernii Grodzieńskiej Doktor *Jastrebcew*; *Sw. Stanisława 4-go stopnia*: Inspektorъ 2-go Wileńskiego Gimnazjum Radca Honorowy *Biakster*, Starszy Nauczyciel Kandydatъ Literatury *Troicki* i Nauczyciel Radca Honorowy *Dmitryew*, Grodzieńskiego Gimnazjum: Inspektorъ Kandydatъ Historyko-Filologicznego Fakultetu *Pokrowski* i Pełniący obowiązekъ starszego Nauczyciela *Desnicki* i Mińskiego Gubernialnego Gimnazjum starszy Nauczyciel Kandydatъ Literatury *Smirnow*.

— CESARZ JEJ MOŚĆ, po przedstawieniu P. Ministra Oświecenia Narodowego o odznaczającej się i gorliwej służbie Członka zarządu Białoruskiego okręgu Naukowego Radcy Dworu *Garetowskiego*, dnia 5 bieżącego Marca Nayłaskawiey Rozkazał: oświadczyć mu NAYWYŻSZE zadowolenie.

— CESARZ JEJ MOŚĆ, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutekъ przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, w dniu 4-tymъ zeszłego Lutego, NAYWYŻSZY potwierdzić raczył wybranychъ przez Dworzaństwo na bieżące trzy lata Honorowemi Kuratorami: Kijowskiego 2-go Gimnazjum odstawnego Półkownika *Montrezora* i Riazanńskiego Gimnazjum, Radcę Kollegialnego *Riunina*.

— Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія сообщилъ Г. Министру Юстиціи, что по представленію Г. Оренбургскаго Военнаго Губернатора, входилъ онъ съ запискою въ Комитетъ Гг. Министровъ объ исходатайствованіи Высочайшаго Его Императорскаго Величества повелѣнія: избраннаго Дворянствомъ Оренбургской губерніи въ званіе Почетнаго Попечителя тамошней Гимназіи на слѣдующее трехлѣтіе, состоящаго нынѣ въ семь званіи Поручика *Палгикова* утвердить въ сей должности. По положенію о семь Комитета, Государь Императоръ въ 11-й день минувшаго Февраля на представленіе сіе Высочайше соизволилъ.

— Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія отъ 19-го сего Февраля сообщилъ Г. Министру Юстиціи, что по Высочайше утвержденному въ 20 день Ноября 1835 года мнѣнію Государственнаго Совѣта, касательно чиновниковъ особыхъ порученій, входилъ онъ съ представленіемъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, объ исходатайствованіи Высочайшаго Государя Императора повелѣнія: 1) При Министрѣ Народнаго Просвѣщенія состоятъ пятерымъ чиновникамъ особыхъ порученій, каковое число и нынѣ находится, отнеся по росписанію должностей гражданской службы одного изъ нихъ къ V, а прочихъ четырехъ къ VI классу, не назначая впрочемъ имъ никакихъ постоянныхъ окладовъ и продолжая призводить жалованье, откуда опредѣлено оное лично только тѣмъ, кои получаютъ оное, согласно съ особыми Высочайшими повелѣніями. 2) При Департаментѣ Народнаго Просвѣщенія оставить опредѣленныхъ временнымъ оного учрежденіемъ, составленнымъ на основаніи Высочайше утвержденнаго 31 Мая 1835 года мнѣнію Государственнаго Совѣта, четырехъ чиновниковъ особыхъ порученій безъ жалованья, съ отнесеніемъ ихъ по росписанію должностей гражданской службы къ VIII классу. 3) Сверхъ того для писмоводства при Исправляющемъ должность Товарища Министра Народнаго Просвѣщенія, опредѣлить чиновника особыхъ порученій съ жалованьемъ по 1,500 рублей въ годъ изъ хозяйственныхъ суммъ Департамента Народнаго Просвѣщенія и съ присвоеніемъ ему званія, въ порядкѣ росписанія должностей гражданской службы, VIII класса. Положеніе о семь Комитета Гг. Министровъ, состоявшееся 14 Января, 11 Февраля сего года удостоено Высочайшаго Его Императорскаго Величества утвержденіемъ.

— Его Императорское Величество, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Финансовъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, 28 Декабря минувшаго 1835 года, Высочайше соизволилъ дозволить Прусскому Вице-Консулу въ Одессѣ *Болу* составить Новороссійское общество овцеводства, на слѣдующихъ основаніяхъ: 1. Складочный капиталъ общества, въ 800-т. рублей, образуется изъ 4-т. паевъ, въ 200 руб. каждый. 2. Общество распорядится о покупкѣ, изъ лучшихъ Саксонскихъ и Силезскихъ стадъ, отъ 6 до 7-т. барановъ и овецъ превосходнѣйшей породы. Стадо сіе доставлено будетъ въ Новороссійскій край, гдѣ приложится возможное попеченіе о сохраненіи породы въ первоначальной чистотѣ и о размноженіи сего стада, на тотъ конецъ, дабы помѣщики могли пріобрѣтать изъ оного, за умеренную цѣну, барановъ и овецъ, для разведенія у себя тонкошерстныхъ стадъ или для улучшенія качества тѣхъ, кои уже существуютъ. 3. Общество будетъ стараться содержать въ готовности нарочитое число знающихъ овчаровъ, дабы помѣщичьи-овцеводы могли заимствовать ихъ, для сортированія и бракованія своихъ стадъ и для учрежденія порядка смѣшиванія породъ (*Kreuzung*). 4. Общество приложитъ попеченіе о введеніи и распространеніи усовершенствованной методы сортировки и прѣмычки шерсти, для чего выпишетъ искуснѣйшихъ мастеровъ изъ Германіи. 5. Оно будетъ стараться знакомить овцеводовъ со введеніями разныхъ усовершенствованій въ своемъ образцовомъ заводѣ и убѣждать въ практической ихъ пользѣ. 6. Будетъ образовано, сколько возможно въ большемъ числѣ, знающихъ овчаровъ для помѣщичьихъ-овцеводовъ. 7. Общество сіе отвѣчаетъ однимъ складочнымъ своимъ капиталомъ; почему, при неудачѣ, ни учредитель, ни Директоры, ниже участники въ паекъ, не теряютъ выше положеннаго ими въ компанію капитала, который и не обесчечивается ихъ имѣніемъ. И 8. Для сего общество избересть Директоровъ; пріобрѣтетъ потребныя земли въ Новороссійскомъ край или Бессарабін; прищеть нужныхъ людей; заведетъ, по купеческому образцу, бухгалтерію, кассовыя и другія книги; установитъ порядокъ продажи овецъ и шерсти, и сдѣлаетъ извѣстными публикѣ всѣ дальнѣйшія свои постановленія, объ образѣ управленія, раздачѣ паевъ и тому подобномъ чрезъ напечатаніе въ публичныхъ вѣдомостяхъ.

— P. Minister Narodowego Oświecenia udzielił P. Ministrowi Sprawiedliwości, że po przedstawieniu P. Orenburskiego Wojennego Gubernatora, wchodził on z zapiską do Komitetu PP. Ministrów, o wyjednanie Najwyższego Jego Cesarskiej Mości zezwolenia, wybranego przez Dworzanstwo Orenburskiej Gubernii, na urząd Honorowego Kuratora tamecznego Gimnazjum, na następnie trzylecie, będącego teraz na tymże urzędzie Porucznika *Palczykowa*, utwierdzić na tym urzędzie. Po nastąpieniu o tém postanowieniu Komitetu, Cesarz Jego Mość w dniu 11 zeszłego Lutego na przedstawienie to Najwyższy zezwolił.

— P. Minister Narodowego Oświecenia pod 19 terniejszego Lutego komunikował P. Ministrowi Narodowego Oświecenia, że po Najwyższym utwierdzonej w dniu 20 Listopada 1835 roku opinii Rady Państwa, względem urzędników do osobnych poleceń, czynił przedstawienie do Komitetu PP. Ministrów, o wyjednanie Najwyższego Cesarza Jego Mości rozkazu: 1) Przy Ministerjum Narodowego Oświecenia znajdować się na pięciu Urzędników do osobnych poleceń, którzy *teraz* i teraz się znajduje, umieszczając jednego z rodzaju służby Cywilney w V, a dalszych czterech w VI klasie, nieznaczając zresztą dla nich żadnych stałych wynagrodzeń i wypłacając nadal gażę, z kąd jest naznaczona osobicie tym tylko, którzy ją otrzymują, stosownie do osobnych Najwyższych rozkazów. 2) Przy Departamencie Narodowego Oświecenia zostawić naznaczonych przez czasowe jego urządzenie, ułożone na osnowie Najwyższym utwierdzonej dnia 31 Maja 1835 roku opinii Rady Państwa, czterech urzędników do osobnych poleceń bez płacy, z umieszczeniem ich podług urzędu Cywilney służby w VIII klasie. 3) Nadto dla korespondencyi przy Sprawującym obowiązki Towarzysza Ministra Narodowego Oświecenia, przeznaczyć urzędnika do osobnych poleceń z płacą 1,500 rubli na rok z ekonomicznych summ Departamentu Narodowego Oświecenia i z przyznaniem temu urzędowi, w porządku rozpisania obowiązków Cywilney służby, VIII klasy. Postanowienie o tém Komitetu PP. Ministrów, nastąpiło 14 Stycznia, zasłużyło na Najwyższe Jego Cesarskiej Mości utwierdzenie, dnia 11 Lutego tego roku.

— JEHO CESARSKA MOŚĆ, na skutek przedstawienia P. Ministra Skarbu do Komitetu PP. Ministrów, 28-go Grudnia zeszłego 1835 roku, Najwyższym dozwolić raczył Pruskiemu Vice-Konsulowi w Odessie, *Bokowi*, związać Noworossyjskie Towarzystwo Chowu Owiec, na osnowie następującej: 1) Składkowy kapitał Towarzystwa, 800,000 rubli, tworzy się z 4,000 akcyj, po 200 rubli każda. 2) Towarzystwo zrobi staranie o zakupienie z najlepszych stad Saskich i Szlązkich, od 6 do 7-miu tysięcy baranów i owiec wyborowego pokolenia. Stado to sprowadzone będzie do Kraju Noworossyjskiego, gdzie się dołoży wszelkiego starania o zachowanie pokolenia w pierwotnej czystości i rozmnożenia tego stada, tym końcem, ażeby obywatele mogli z niego nabywać, za umiarkowaną cenę, barany i owce, dla rozprawienia u siebie ciekawych owczarni, albo dla ulepszenia gatunku już będących. 3) Towarzystwo będzie się starało utrzymywać w pogotowiu pewną liczbę umiejętnych owczarzy, ażeby obywatele, właściciele owczarni, mogli ich dostawać dla gatunkowania i brakowania stad swoich i dla zaprowadzenia porządku mieszania gatunków (*Kreuzung*). 4) Towarzystwo dołoży starania o zaprowadzenie i rozszerzenie udoskonalonej metody gatunkowania i mycia wełny, do czego sprowadzi umiejętnych ludzi z Niemiec. 5) Towarzystwo będzie się starało oznajomić właścicieli owczarni z zakładami różnych udoskaleń w swoim wzorowym zakładzie i przekonywać o praktycznym ich pożytku. 6) Będzie formowało, ile można w największej liczbie, umiejętnych owczarów, dla obywateli-właścicieli owczarni. 7) Towarzystwo odpowiada samym tylko składkowym swoim kapitałem; zaczęciem, w razie niepowodzenia, ani założyciel, ani Dyrektorowie, ani uczestnicy w akcyach, nie tracą nic więcej, nad włożony przez nich do kompanii kapitał, który też nie ubezpiecza się na ich majątku. I 8) Dla tego Towarzystwo wybierze Dyrektorów; nabędzie potrzebne grunta w Noworossyjskim Kraju albo w Bessarabii; wyszuka potrzebnych ludzi; zaprowadzi sposobem handlowym, buchalteryją, kassowe i inne księgi; ustłanowi porządek sprzedaży owiec i wełny, i uczyni wiadomymi publiczności wszystkie dalsze swe postanowienia, o sposobie zarządu, rozdawaniu akcyj i tym podobnych przez wydrukowanie w publicznych gazetach.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, объ отмѣнѣ ежемѣсячныхъ донесеній Сенату о наличности суммъ, и находя, что при настоящемъ образованіи Министерскихъ управленій и устройствѣ отчетности, присылка таковыхъ донесеній составляетъ одну лишь напрасную переписку и формальность, *миѣнѣмъ положили*: доставленіе въ Правительствующій Сенатъ всякаго рода донесеній и вѣдомостей о свидѣльствѣ и наличности денежныхъ суммъ и матеріаловъ изъ всѣхъ вообще въ Государствѣ, отнынѣ впредь прекратить. На подлинномъ Собственною Ею Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*“ Въ С. Петербургѣ, 2 Января 1836.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Юстиціи объ остановленіи исполненія рѣшеній Общихъ Собраній Правительствующаго Сената въ случаѣ обращенія ихъ къ пересмотру въ Государственный Совѣтъ, и признавая заключеніе его Министра правильнымъ, *миѣнѣмъ положили*: постановить общимъ правиломъ, что во всякомъ случаѣ, при переносѣ по Высочайшему повелѣнію дѣлъ изъ Общаго Собранія Сената въ Государственный Совѣтъ, слѣдуетъ останавливать исполненіе по рѣшенію Общаго Собранія; а если между тѣмъ оное окончательно уже будетъ исполнено, въ такихъ случаяхъ принимать мѣры, установленныя по сему предмету въ статьѣ 1993-й X-го тома Свода Законовъ Гражданскихъ. На подлинномъ Собственною Ею Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*“ Въ С. Петербургѣ, 2 Января 1836 года. (С. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 25-го Марта.

Его Свѣтлость Правительствующій Ландграфъ Гессенъ-Гомбургскій, Генералъ отъ Инфантеріи и Губернаторъ Люксембурга, прибылъ изъ Гомбурга.

— Уполномоченный при здѣшнемъ Дворѣ, прежде Великобританскій Посланникъ при Портѣ Оттоманской, Сиръ Робертъ Адеръ, отправился въ Франкфуртъ на Майнъ.

— Командиръ 5-й Пѣхотной бригады, Генераль-Маіоръ фонъ-Роръ, 25-го ч. с. м. прибылъ изъ Франкфурта на Одеръ, и на другой день отправился въ сей же городъ, а Главный Президентъ Познанской Области Флотвелъ, прибылъ изъ Позена. (A. P. S. Z.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 10-го Марта.

Г-нь Прованшрзъ Юлиополитанскій Епископъ въ Верхней Канадѣ, слѣдуя въ Римъ, прибылъ недавно въ Лионъ. Родясь въ Канадѣ, онъ занимаетъ мѣсто на послѣдней границѣ образованнаго свѣта. По словамъ Французскихъ газетъ, онъ разъ только въ годъ получаетъ извѣстіе о томъ, что происходитъ на свѣтѣ. Столица его Епископства находится въ городѣ Св. Бонифасъ на Красной рѣкѣ, далеко за Верхнимъ озеромъ, при озерѣ Винниегъ, подъ 50° северной широты. На северо-западной сторонѣ Епархіи его не имѣетъ границъ и простирается до Роки-Мунтенъ при великомъ Океанѣ. Огромное сіе пространство проходятъ только иногда агенты компаніи Гудсонъ-Байской, которые у Индійскихъ поколѣній закупаютъ пушные товары.

— Въ Марсели и Тулонѣ существуетъ опасеніе, по поводу преднамѣреннаго возвращенія части Алжирскаго войска. По бюджету, Алжирскій корпусъ долженъ составлять 21,000 чел., нынѣ будетъ уменьшенъ до 14,000; и сіе, какъ догадываются, по требованію Англійскаго Кабинета.

— Герцогъ Орлеанскій намѣренъ совершить путь въ северные департаменты; слышно также, что и Король доннынѣ по разнымъ случаямъ отлагаемое путешествіе въ Бордо, приведетъ въ семь году въ исполненіе.

— Распространившійся въ Парижѣ слухъ о Французскомъ посредствѣ въ Испанскихъ дѣлахъ не находитъ на биржѣ вѣроятія. Испанскія ассигнаціи держатся. Новое постановленіе Мендизабалы о консолидаціи безпроцентнаго долга, толкуется разнымъ образомъ, вѣроятно потому, что планъ Испанскаго Министра понять не легко.

— Директоръ здѣшняго ортопедическаго института, именуемаго *la Muette* Докторъ Юлій *Guerin*, получилъ привилегію отъ Правительства на новый способъ, исправлять безобразія спины. Способъ сей разсматривали прежде въ медицинскои академіи.

11-го Марта.

Принцъ Фердинандъ Саксенъ-Кобургскій съ братомъ, третьяго дня сюда прибыли, и остановились въ дворцѣ *Elysée Bourbon*.

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, względem odmiany miesięcznych doniesień Senatowi o będących w gotowiznie summach, i znajdując, że w obecném urządzeniu ministeryalnych zarządów i rachunkowości, przysyłanie takowych doniesień jest tylko próżną korespondencyą i formalnością, *przez opinią postanowiła*: przysyłania do Rządzącego Senatu wszelkiego rodzaju doniesień i wiadomości o poświadczeniu i znajdowaniu się w gotowiznie summ pieniężnych i materyałów ze wszystkich w powszechności miysce Państwa, odtąd na przyszłość zaprzestać. Na autentyku własną Jego CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano: „*Ma być podług tego.*“ W St. Petersburgu 2 Stycznia 1836 roku.

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Sprawiedliwości o strzymaniu wykonania wyroków Powszechnych Zebrań Rządzącego Senatu w przypadku odesłania ich na przejrzenie do Rady Państwa, i przyznając wnioszek ten Ministra z prawidłami zgodnym, *przez opinią zamierzyła*: postanowić za powszechne prawidło, iż w każdym zdarzeniu, przy przenosie za Najwyższym rozkazem spraw z Powszechnych Zebrań Senatu do Rady Państwa, należy strzymywać wykonanie wyroku Powszechnego Zebrania; a jeżeli tym czasem wyrok ten zupełnie już będzie wykonany, w takich zdarzeniach przedsiębrać środki, ustanowione na ten przedmiot w artykule 1993 X-go tomu Połączenia Praw Cywilnych. Na autentyku Własną Jego CESARSKIEY MOŚCI ręką napisano: „*Ma być podług tego.*“ w St. Petersburgu 2-go Stycznia 1836 roku. (G. S.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P r u s s y.

Berlin, dnia 25 Marca.

Jaśnie Oświecony Rządzący Landgraff Hesse-Homburg, Jenerał piechoty i Gubernator Luxemburga, przybył z Homburga.

— Dotychczasowyy przy tutejszym Dworze Pełnomocnik, dawnieyy Poseł Brytanii Wielkiej przy Porcie Ottomańskiej, Sir Robert-Adair, wyjechał do Frankfortu nad Menem.

— Jenerał-Major, dowódzca 5-tey brygady piechoty, von-Rohr, przybył z Frankfortu nad Odrą d. 23 t. m. i nazajutrz do tegoż miasta wyjechał, a Naczelnyy Prezydent Prowincyi Poznańskiej, Flottwell, z Poznania przybył. (A. P. S. Z.)

F r a n c y a.

Paryż, dnia 10 Marca.

Xiądz Provenchire, Biskup Juliopolitański w Wyższej Kanadzie, jadąc do Rzymu, przybył nie dawno do Lyonu. Urodzony w Kanadzie, zajmuje miysce na ostatniej granicy cywilizowanego świata. Podług gazet Francuzkich, raz tylko do roku odbiera wiadomość o tém, co się dzieje na świecie. Stolica jego Biskupstwa jest w mieście S. Bonifacego nad rzeką Czerwoną, daleko za jeziorem Górném, nad jeziorem Winnipeg, pod 50 stopni szerokości północney. W stronie północno-zachodniej dyeczya jego nie ma granic i rozciąga się aż do Rocky-Mountains nad wielkim Oceanem. Niezmierne te przestrzenie kraju, przebiegają niekiedy tylko ajenci kompanii Hudson-Bay, którzy od Indyjskich pokoleń zakupują futra.

— W Marsylii i Tulonie panuje obawa z powodu zamierzonego powrotu części woyska Algierskiego. Podług budżetu, korpus algierski wynosić powinien 21,000; dziś ma być zmniejszonym do 14,000; a to, jak się domyślają, na skutek żądania Gabinetu Angielskiego.

— Xiąże Orleański ma zamiar odbyć podróż do departamentów zachodnich; słyhać także, że i Król przywiedzie do skutku w tym roku, kilkakrotnie z powodu różnych wypadków odkładaną podróż do Bordeaux.

— Rozchodząca się po Paryżu pogłoska o interwencyi Francuzkiej w sprawę Hiszpańską, nie znajduje wiary na gieldzie. Papiery hiszpańskie utrzymują się w cenie. Nowy dekret *Mendizabala*, o konsolidacyi długi bezprocentowego, jest rozmaicie komentowany; zapewne dla tego, że plan Hiszpańskiego Ministra, nie jest łatwy do zrozumienia.

— Dyrektor tutejszego instytutu orthopedycznego, *la Muette* zwanego, Doktor Juliusz *Guerin*, otrzymał patent od Rządu na nową metodę prostowania niekształtności grzbietu. Ta metoda była pierwey rozpoznawana w Akademii lekarskiej.

Dnia 11.

Xiąże Ferdynand Sasko-Koburski z bratem, przybyli tu zawczora i wysiedli w pałacu *Elysée Bourbon*.

— За нѣсколько предъ симъ времени говорили, что Маршалъ *Клозелъ* прѣдетъ въ Парижъ, чтобы во время разсужденій защищать бюджетъ, касательно поселеній. Письмо, недавно полученное изъ Алжира, подтверждаетъ извѣстіе о его отъѣздѣ, но сему полагаютъ другую причину. Въ семь писемъ сказано, что Маршалъ прѣбудетъ во Францію, чтобы протестовать противу уменьшенія войска въ Алжиръ, ибо въ противномъ случаѣ онъ былъ бы принужденъ оставить намѣреніе населить Белиду, Бугію и Константину. Въ случаѣ, еслибъ Правительство не приняло его представленій, онъ останется во Франціи и не возвратится болѣе въ Африку.

— Сегодняшній *Journal des Débats* содержитъ: „Всѣ письма изъ Сѣверной Испаніи пишутъ о скоромъ отставленіи Генерала *Кордовы* отъ главной команды, преемникомъ коего полагаютъ Генерала *Мину*. Англійскіе Офицеры упрекали *Кордовѣ*, что преждевременнымъ отступленіемъ, онъ подвергнулъ свое войско величайшей опасности.“ (G. C.)

16-го Марта.

Говорятъ о возмущеніи, происшедшемъ въ училищѣ Ст.-Сиръ; по сему поводу 3 ученика сего заведенія преданы военному суду.

— Извѣстіе Лондонскаго Курьера, будто бы Англійское Правительство сдѣлало предложеніе, касательно числа войска, какое должна содержать Франція въ Алжиръ *Journal de Paris* почитаетъ неосновательнымъ.

— Говорятъ о новомъ преобразованіи въ Министерствѣ. По нѣкоторымъ журналамъ, Г. *Гизо* и Г. *Молѣ*, приглашены будутъ въ Министры Иностранныхъ Дѣлъ, а Г. *Персиль* въ Кабинетъ. Г. *Аргу* останется, но Палата будетъ распущена.

— Письмо изъ Алжира отъ 7-го ч. с. м., сообщаетъ, что пароходъ *Finisterre* взялъ находившееся тамъ депо иностраннаго легіона, и тотчасъ отплылъ въ Барселлону.

— По письмамъ изъ острова Бурбена, отъ 16-го Декабря, тамъ произошли смутенія, произведенныя Неграми, но вскорѣ прекращены.

17-го Марта.

Король занимался вчера съ Министромъ Финансовъ.

— Говорятъ о путешествіи Г-на *Гюмана*, въ Ельзасъ, которое вскорѣ предпринято будетъ.

— Не смотря на большое число арестованныхъ по поводу открытія пороховой фабрики, удержаны только 32 лица, а прочія чрезъ нѣсколько часовъ выпущены: поелику Полиція сама видѣла, что она не имѣетъ достаточныхъ причинъ ихъ удерживать. За три предъ симъ дня, Кабинетъ свѣдѣннаго Судьи *Цанджякомы* наполненъ лицами съ оружіемъ и военными припасами, взятыми у арестованныхъ.

— Здѣшній Трибуналъ первой Инстанціи занимался вчера разводомъ Герцогини *Отранто*. Г-нъ *Дюпенъ* защищалъ Герцогиню. Герцогъ не поручалъ своего дѣла никакому Адвокату, и потому Судъ сдѣлалъ слѣдующее заключеніе: „Принимая въ соображеніе, что Герцогиня *Отранто* оставлена своимъ мужемъ и что обстоятельство, сему поступку предшествовавшія, сопровождавшія и послѣдовавшія могутъ почитаться грубымъ оскорбленіемъ, Судъ опредѣляетъ симъ отчужденіе отъ стола и постели и уничтоженіе общаго владѣнія имѣнія между Герцогиней и ея мужемъ, повелѣвая возвратитъ принадлежащее ей имѣніе и присуждая Герцога уплачивать ей ежегодно на содержаніе по 10,000 фр.“

— Изъ Тулона доносятъ о прибытіи туда парохода *Химеры*, и возвращеніи гражданскаго Интенданта изъ Алжира во Францію. Покушеніе къ возмущенію въ Бонѣ подтверждается. Собранныя о томъ въ Алжиръ подробности совершенно согласны съ сообщенными нами; нѣкоторые только утверждаютъ, что умерщвленный Офицеръ *Пинардъ*, вовсе непротивился посланной для взятія его стражѣ, и что онъ предъ тѣмъ, какъ застрѣленъ, во многомъ признался.

— Телеграфическая депеша отъ 16-го сообщаетъ, Генералъ *Эспартеро* разбилъ Карлистовъ 6-го с. м., при Ордуны, а 9-го при Галвакано. Сказываютъ также, что *Кордова* разбилъ ихъ 12 при Сальватьерѣ.

— *Gazette de France* содержитъ слѣдующія извѣстія изъ Испаніи: „Главная квартира *Донъ-Карлоса*, 9 была еще въ Дуранго. Побѣги между Кристиносоми ежедневно возрастаютъ. Погода для военныхъ дѣйствій весьма неблагопріятна. Всѣ рѣки отъ продолжительнаго дождя выступили изъ береговъ. О предпріятіяхъ Карлистовъ и Кристиносовъ къ предстоящему походу носятъ разные противорѣчущіе слухи. По нынѣшнимъ непрерывнымъ маршамъ и контрмаршамъ нельзя сдѣлать ни малѣйшаго заключенія. *Донъ Леонъ Ириарте* занимаетъ своею дивизією Бургуэтту, Линцоайнъ и Бискаретъ. Гене-

— Мовіоно предъ неjakимъ czasem, że Marszałek *Clauzel* przybędzie do Paryża, aby bronić przy rozprawach budżetu, względem osad. List, odebrany niedawno z Algieru, potwierdza doniesienie o jego powrocie, ale inny powód mu naznacza. Powiedziano w tym liście, że Marszałek przybędzie do Francji, ażeby protestować się przeciwko zmniejszeniu wojska w Algierze, gdyż inaczej byłby zmuszonym zaniechać planu osiedlenia Belidy, Bugii i Konstantyny. W razie, gdyby Rząd nie przychylił się do jego przedstawień, pozostanie we Francji, nie wracając już więcej do Afryki.

— Czytamy dziś w *Journal des Débats*: „Wszystkie listy z Północnej Hiszpanii piszą o blizkim usunięciu Jenerała *Kordowy* od naczelnego dowództwa, w którym zastąpi go Jenerał *Mina*. Oficerowie Angielscy zarzucali *Kordowie*, że przez odwrót zawczesny, naraził wojsko na największe niebezpieczeństwo.“ (G.C.)

Dnia 16.

Mówią o rozruchu, zaszył w szkole St. Cyr, z przyczyny którego, 3-ey uczniowie pod sąd wojskowy oddani zostali.

— *Dziennik Paryzki* twierdzenie Kurjera Londyńskiego, że Rząd Angielski uczynił przełożenie, względem liczby wojska, jaką Francya w Algierze ma utrzymywać, za bezzasadne zupełnie oświadcza.

— Mówią o nowej modyfikacji w Ministerjum. Podług niektórych dzienników, Pan *Guizot* i Pan *Molé* na Ministra stosunków zewnętrznych a Pan *Persil* do Gabinetu wezwani będą. Pan *Argout* ma pozostać, ale Izba ma być rozwiązana.

— W liście z Algieru znajduje się doniesienie, że d. 7 t. m. statek przewozowy *Finisterre*, będące tam deponem legii cudzoziemskiej na pokład zabrał, i natychmiast do Barcelony pod żagle wyszedł.

— Podług listów z wyspy Bourbon, 16 go Grudnia rozruchy tam zaszyły, przez murzyńskie pospólstwo wzniecone, ale rychło zostały przytłumione.

Dnia 17.

Król pracował wczora z Ministrem Skarbu.

— Mówią o podróży P. *Humana* do Alzacyi, która wkrótce ma być przedsięwziętą.

— Pomimo wielkiej liczby uwięzionych, z okoliczności odkrycia fabryki prochu, zatrzymano tylko 32 osoby, a inne w kilka godzin uwolnione zostały, gdyż policya sama uważała, iż nie ma gruntownych przyczyn, do ich zatrzymania. Przed trzema dniami, Gabinet Instrukcyjnego Sędziego *Zanğiacomi*, napełniony został pakami z bronią i wojennymi potrzebami, zabranami u uwięzionych.

— Tutejszy trybunał pierwszej instancji, zatrudniał się wczora rozводом *Xięźny Otranto*. P. *Dupin* bronił *Xięźny*. *Xięź* nie poruczał swej sprawy żadnemu adwokatowi, i dla tego Sąd wydał następujący wyrok: „Ze względu, że *Xięźna Otranto* opuszczona została przez męża swego, i że okoliczności, ten postępek poprzedzające, towarzyszące i nastające, mogą być uważane za grubiańskie znieważenie, dla tego więc, Sąd niniejszém postanawia usunięcie od stołu i łoża, i znosi spólność władania majątkami, między *Xięźną* a jej mężem, zalecając zwrócić należący do niej majątek i zasądzać *Xięźni* wypłacać jej corocznie na utrzymanie się 10,000 franków.“

— Donoszą z Tuluonu o przybyciu tam statku parowego *Chimère*, i powrocie Intendenta Cywilnego z Algieru do Francji. Wiadomość o pokuszeniu się do buntu w Bonie potwierdza się; powzięte o tém w Algierze szczegóły, zupełnie się zgadzają z udzielonemi przez nas; niektórzy tylko utrzymują, że zabity oficer *Pinard*, zupełnie się nie opierał postaney do wzięcia go straży, i że przed zastrzeleniem do wielu się rzeczy zeznał.

— Depesza telegraficzna pod d. 16 donosi, że Jenerał *Espartero* rozgromił Karolistów d. 6 t. m. pod Orduną, a dnia 9 pod Galvacano. Mówią także, że *Kordova* pobit ich d. 12 pod Salvatierra.

— *Gazette de France* zawiera następujące wiadomości z Hiszpanii: „Główna kwatera *Don Carlosa* była jeszcze dnia 9 w Durango. Dezercya między Krystynistami codziennie się powiększa. Stan pogody dla działań wojennych bardzo jest niepomyślny. Wszystkie rzeki od ciągłych deszczów wylały z brzegów. O przedsięwzięciach Karolistów i Krystynistów względem mającego nastąpić pochodu, biegają różne przeciwnie pogłoski. Z teraźniejszych ciągłych marszów i kontrmarszów nie można uczynić żadnego wniosku. *Don Leo Iriarte* zajmuje swoją dywizją *Burguette*, *Linzoain* i *Biscaret*. Jenerał *Garcia* stoi w *Enguy*, a drugi od-

раль Гарция стоитъ въ Энви, а другой отрядъ въ Пубири и окрестностяхъ. Въ Беррио произошло 7 ч. незначительное сраженіе, прекратившееся тѣмъ, что Кристиносъ отброшены были въ Пампелону; 100 чел. гвардіи перешли при семъ случаѣ съ оружіемъ и снарядами къ Карлистамъ. Вѣдомости изъ Барцелонны отъ 8 не содержатъ никакихъ другихъ извѣстій, какъ о прибытіи нѣкоторыхъ подкрѣпленій и выступленіи въ походъ колонны, состоящей болѣею частію изъ національной Гвардіи. Карлистскій Полковникъ Торресъ занялъ 5-го Пуицерду, опять оную оставилъ по взятіи съ города сильной контрибуціи, оружія, военныхъ припасовъ и различныхъ потребностей.“

— Въ *Gazette de France*, помѣщена еще сегодня слѣдующая статья: „Нѣсколько уже дней, какъ говорить здѣсь о посредствѣ въ Испаніи. Это вѣрно часто будетъ возобновляться: ибо подобныя слухи болѣе основаны на положеніи Правительства, нежели на волѣ Правителей. Для Французскаго Правительства опасно и посредствовать и непосредствовать. Посредствовать въ Испаніи значитъ примирить *Мину* и *Каза-Эгюю*, Барцелону и Наварру. Непосредствовать значитъ допустить революцію поглотить Королеву *Крестину* и всю умѣренную партію Испаніи изгнать въ военный лагерь законнаго Короля. Признаніе Франціи нынѣшняго завладѣнія Престола есть вторая главная ошибка нашего Правительства.“

— *National* рассказываетъ, что вчера Г-нъ Тьеръ имѣлъ весьма жаркія объясненія съ Испанскимъ Посланникомъ относительно конченыхъ въ Испаніи выборовъ и напоследокъ ему замѣтилъ, что если Мадридскій Кабинетъ находитъ себя принужденнымъ слѣдовать ультра-революціонному направленію, то онъ недолго можетъ полагаться на услуги Французскаго Правительства.

18-го Марта.

Journal du Commerce пишетъ: „Въ политическихъ собраніяхъ говорятъ о рѣчахъ Министровъ предъ Коммиссіями Казначейства. Г. Тьеръ думаетъ объ одной войнѣ. Сказываютъ, что онъ желаетъ, усилить сухопутное войско до 500,000; также предлагаетъ значительно увеличить морскія наши силы. Франція, такъ будто бы онъ выразился, окружена 950,000 штыками, кои хотя не неприятельскіе, но ежеминутно могутъ ими сдѣлаться. Г. Пасси старается, чтобы все Алжирское войско отправили въ Испанію.“

— Сегодняшній листъ Парижскаго Журнала сообщаетъ: „Морской Министръ торопится отправить войска для подкрѣпленія гарнизона на островъ Бурбонъ. По послѣднимъ оттуда извѣстіямъ, сіи мѣра ежедневно дѣлается болѣе необходимою. Допытъ еще не получено официальнаго донесенія отъ Контръ-Адмирала *Кювилле* о случившихся тамъ въ Декабрѣ происшествіяхъ.“

— *Moniteur du Commerce*, доктринерская газета, извѣщаетъ, что она будетъ отнынѣ называться *La Paix*; выходящія въ полдень листы, содержатъ будутъ только биржевыя и корабельныя извѣстія.

— *Indicateur de Bordeaux*, отъ 15-го ч. с. м. содержитъ: „Двумя разными путями чрезъ Байонну и Сарагоссу мы узнали, что 9-го ч., происходило весьма жаркое сраженіе между *Эспартерою* и *Эгюю* при Ордуњъ (по словамъ вчерашнихъ Министерскихъ журналовъ сраженіе при Ордуњъ произошло 6-го ч. с. м.). Карлисты оставили на мѣстѣ 600 убитыми и ранеными, кромѣ сего лишились 150 чел. пленныхъ. Мы сообщали за нѣсколько предъ симъ дней, что *Эгюя* заняла позицію при Ордуњъ, что бы воспрепятствовать соединенію *Кордовы* съ *Эспартерою*. После сей мнимой победы, должно бы надѣяться, что сіе соединеніе исполнится, и что войско Королевы въ Бискайѣ, начнетъ ревностно дѣйствовать.“ Напротивъ *Gazette de France* пишетъ: „Допытъ вовсе не подтвердилось извѣстіе о побѣдѣ при Ордуњъ и Галванѣ 6-го ч. с. м., объявленной въ Мониторѣ. Равноѣрно и въ частныхъ письмахъ ничего не упомянуто о мнимомъ сраженіи при Салватьерро 12-го ч., о которомъ также сія официальная газета доносить. Изъ Мадрита отъ 9-го ч. с. м. пишутъ, что тамошній корреспондентъ Лондонской газеты *Morning-Herald*, явно обнаруживавшій Карлистскія свои чувства на счетъ Испаніи, высланъ изъ города. Въ 6 часовъ утра прибыло 6 полицейскихъ чиновниковъ съ повозкою къ дверямъ его жилища. Едва могъ онъ получить дозволеніе, чтобы завезти его въ домъ Англійскаго Посольства. Написавъ тамъ нѣсколько писемъ, въ 9 часовъ будто бы выѣхалъ изъ города, подъ присмотромъ двухъ полицейскихъ чиновниковъ, которые провожатъ его будутъ въ Вадахосъ.“ (A.P.S.Z.)

— На обвиненныхъ въ покушеніи на жизнь Короля на пути въ Нелли донесъ *Бре* (Bray), бывшій гусаръ въ войскѣ *Наполеона*; ихъ 13 чел., а между

дѣлалъ въ Зубирѣ и яеѣ окрестностяхъ. Въ Берри д. 7 засѣла маю значаща битва, которая сія на тѣмъ скончыла, że Krystynisci odparci zostali do Pampelony; 100 ludzi z gwardyi przeszly z bronia i amunicyą do Karolistow. Doniesienia z Barcellony pod d. 8 nie zawieraja zadnych innych wiadomosci, jak o przybyciu niejakich posilkow i wyruszeniu kolumny, zlozonej powiekszej czesci z gwardyi narodowej. Półkownik Karolistowski *Torres* d. 5 zajął Puycerda, jednakże znouwu ją opuścił, po wzięciu od miasta wielkiej kontrybucyi, broni, zapasow wojennych i innych potrzeb.“

— Въ *Gazette de France* został dziś jeszcze umieszczony następujący artykuł: „Od kilku już dni mówią o interwencyi do Hiszpanii. Zapewne to często będzie się powtarzało, gdyż pogłoski takie więcey zależą od stanu Rządu, aniżeli od woli Rządzących. Rządowi Francuzkiemu równie niebezpiecznie jest i mieć pośrednictwo i nie mieć. Brać pośrednictwo w Hiszpanii, znaczy pogodzić *Ming* i *Casa-Eguja*, Barcellonę i Nawarę; nie brać interwencyi, znaczy dopuścić rewolucyi, zgubić Królową *Krystynę* i całe stronnictwo Hiszpanii *Juste-milieu*, wygnać do obozu prawego Króla. Uznanie ze strony Francyi terazniejszego posiadania tronu, jest drugą główną omyłką naszego Rządu.“

— *National* udziela, że wczora P. *Thiers* miał bardzo żwawą rozmowę z Posłem Hiszpańskim, względem ukończonych w Hiszpanii wyborów, i naostatek dodał mu, iż jeśli Gabinet Madrycki widzi się przymuszonym trzymać się ultra-liberalnego kierunku, wtenczas nie długo polegać może na pomocy Rządu Francuzkiego.

Dnia 18.

W *Dzienniku Handlowym* czytamy: „Na politycznych zgromadzeniachъ daje się słyszeć o mowach Ministrów przedъ Kommissyami Skarbu. P. *Thiers* o samey woynie myśli. Powiadają, iż żądaniem jego jest, ażeby lądowe wojsko do 500,000 podniesione było; radzi także znaczne powiekszenie naszych sił morskich. Francya, jego mają być wyrazy, otoczona jest 950,000 bagnietów, które nie są nieprzyjacielskimi, ale co chwila takimi stać się mogą. Pan *Passy* domaga się, ażeby całe wojsko Algierskie do Hiszpanii posłać.“

— W dzisiejszym numerze *Dziennika Paryzkiego* czytamy: „Minister morski zajęty jest przyspieszeniem wysłania wojsk na wzmocnienie garnizonu na wyspie Bourbon. Według ostatnichъ z tamtąd wiadomości, wzmocnienie to coraz jest potrzebniejszem. Dotąd nie ma urzędowego doniesienia od Kontr-Admirala *Cuvillier* o zasłanych tam w Grudniu wypadkach.“

— *Monitor Handlowy*, doktrynerska gazeta, oznajmuje, że przybiera tytuł *La Paix*; o południu wychodzące pismo same tylko giełdowe i okrętowe wiadomości zawierać będzie.

— W *Indicateur de Bordeaux* pod 15 t. m. czytamy: „Dwoma różnemi dowiadujemy się drogami, przez Saragossę i Bayonę, że d. 9-go całe żwawa zasła utarczka między *Espartero* i *Egują* pod Orduną (podług wczorayszychъ ministeryalnychъ dzienników, utarczka pod Orduną zasła d. 6 t. m.). Karolisci zostawili na placu 600 zabitych i ranionych; prócz tego 150 w jeńcach stracili; a dwie ich kompanie do Krystynistów przeszły. Donosiliśmy przedъ kilką dniami, że *Eguya* zajął stanowisko pod Orduną, dla przeszkodzenia połączeniu się *Kordowy* z *Espartero*; po tѣmъ mniemaném zwycięztwie spodziewały się wypadać, że to połączenie zostało skutecznione, i że wojsko Królowey w Biskai czynnie dziać zacznie.“ Przeciwnie *Gazette de France* pisze: „Nic nie potwierdziło dotąd, o zwycięztwie Krystynistów pod Orduną i Galvacaną, w dniu 6 i 9 t. m., w *Monitorze* ogłoszonym. W prywatnychъ też listachъ żadney wzmianki nie znajdujemy o mniemaney bitwie pod Salvatierra, d. 12-go, o której również to urzędowe pismo donosi. Z Madrytu pod d. 9 piszą, że tamedzny korrespondent Londyńskiej gazety *Morning-Herald*, jawnie Karolistowskie uczucia swe względem Hiszpanii wyrażającey, z miasta wysłany został. O godzinie 6-tey zrana przybyło 6 policyynnychъ urzędników z powozem pode drzwi jego mieszkania. Z trudnością mógł uprosić pozwolenia, żeby go do pałacu Angielskiego Poselstwa zawieziono. Po napisaniu tam kilku listów, o godzinie 9-tey, miał z miasta wyjechać pod strażą 2-ch urzędników policyynnychъ, którzy mu do Badajoz towarzyszyć mają.“ (A.P.S.Z.)

— Oskarżonych o zamach na życie Królewskie, na drodze do Neuilly, wydał *Bray*, były huzar w wojsku *Napoleona*; jest ichъ 13-tu, a między nimi znany z przę-

прочими известными по делу *Fieschi, Boaro*. Изъ učinенныхъ допросовъ будто бы оказалось, что одинъ изъ злоумышленниковъ, приблизился было къ Королевскому экипажу, но опять оставилъ оный видя, что другіе его не поддерживаютъ.

— Носится уже слухъ, будто бы Неаполитанскій Король женится на одной изъ дочерей *Людвика Филиппа*.

— Въ Аяччіо, на островѣ Корсикѣ, совершена торжественная панихида за упокой *Летиции Бонапарте*, матери Наполеоновой.

— Въ Палату Депутатовъ подана между прочимъ жалоба, что въ Римѣ на домѣ Французскаго Посольства не выставленъ Французскій штандартъ. (G. C.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 11-го Марта.

Производимое слѣдствіе Комитетомъ Нижняго Парламента, касательно выбора въ Карловѣ, уже кончилось, и утверждаютъ, что съ выгодою *O'Connell* и *G. Вигора*. Слышно, что Сиръ Джонъ *Калпбелъ*, воздержится съ предложеніемъ билля объ уничтоженіи ареста за долги, до выздоровленія *Лорда Бруггана*. Сей билль будетъ прежде внесенъ въ Верхній Парламентъ. Известіе сіе произвело то, что должники, уже заключенные, не хотятъ теперь договариваться съ заимодавцами, предпочитая лучше дожидаться слѣдствій Парламентскихъ совѣщаній въ семь дѣлъ. Лондонская тюрьма за долги, называемая *Fleet*, по сему поводу совершенно наполнена.

— Испанское Правительство получило до сего времени отъ нашего матеріалами и военными припасами: 220,000 оружія; 10,000 сабель; 10,000 карабиновъ; 3,000 ружьевъ; 3,600 пистолетовъ, 3-милліона патроновъ, 900,000 фун. пороха (въ 27,783 ящикахъ или боченкахъ); одно 18 фунтовое чугунное орудіе, шесть 18 фунтовыхъ каронадъ.

— Мигуэлисты стараются отвратить Принца *Саксен-Кобургскаго*, отъ намѣренія его, напечатать въ журналѣ *Times* письмо съ вымышленнымъ именемъ *Суца Канаварро*, Поручика кавалерійскаго, который проситъ помнутаго Принца, чтобы онъ не женился на Португальской Королеви, ибо она въ нее влюблена и она соответствуетъ ему взаимною любовью.

— Въ Ливерпулѣ получены известія, подтверждающія о занятіи *Талагасе*, въ Флоридѣ, Индійцами полковника *Семиолова*. Между бѣлыми и черными дошло до битвы, въ коей сѣи послѣдніе лишились трехъ начальниковъ и 60 чел.

— Въ засѣданіи Нижняго Парламента, 8-го ч. с. м., большинствомъ 307 противу 243 шаровъ, отвергнуто предложеніе *Лорда Эгертона*, чтобы употребить средства для совершеннаго уничтоженія Ирландскихъ общинъ, и принять нужныя распоряженія для безпристрастнаго суда, и на счетъ спокойствія и порядочнаго управленія въ городахъ Ирландіи.

— Бельгійскій Король и Князь *Веллингтонъ*, суть одни только Фельдмаршалы въ Англійской службѣ, не получающіе никакого жалованья со времени оставленія команды надъ своими полками.

— Корреспондентъ журнала *Morning Herald* пишетъ изъ Стамбула отъ 10-го Февраля, что заключая изъ частыхъ собраній всѣхъ военныхъ начальниковъ для совѣщаній въ Дворцѣ *Сераскира Паши*, нельзя сомнѣваться, что бы не предпринимаема была какая либо экспедиція. Видно, что опасеніе происходитъ со стороны *Мехмеда-Али*. — О полученіи въ супружество другой Султанской дочери стараются 8 знаменитыхъ *Пашей*.

— Известія изъ Тексаса, весьма благоприятны для тѣхъ, кои отступили отъ Мексиканскаго Правительства. Новое Правленіе въ Тексасѣ, кромѣ разныхъ береговыхъ гарнизоновъ желаетъ устроить 3,000 корпусъ стрѣлковъ. (G. C.)

18-го Марта.

Принца *Фердинанда* Португальскаго еще ожидали въ Доврѣ во Вторникъ. Ненастная погода помѣшала его переѣзду изъ Кале. Принцъ третьяго дня прибылъ въ Кале, а вчера прѣхалъ въ *Кенсингтонской Дворецъ* къ Герцогинѣ *Кентской*, своей теткѣ. Его сопровождаютъ отецъ, братъ и Принцъ *Лейнингенъ*. Вчера Принцъ былъ за большимъ обѣдомъ у Короля въ Виндзорскомъ Дворцѣ. По известіямъ изъ *Фальмута*, фрегатъ *Герцогиня Браганцкая*, назначенный для препровожденія Принца въ Португалію, получилъ повелѣніе плыть въ *Портсмутъ*, откуда онъ отправится. Сими образомъ путешествіе Принца весьма промедлится, ибо разстояніе отъ *Портсмута* въ *Лицардъ*, судя по времени, почти одинаково съ разстояніемъ изъ *Фальмута* въ *Лиссабонъ*.

— На мѣсто умершаго за нѣсколько предъ симъ времени Адмирала *Сира Томаса Пакенгема*, наименованъ Сиръ *Грагамъ Муръ*, братъ знаменитаго Сиръ

сесу Фисчiego Boireau. Зъ dotychczasowychъ badań miało się okazać, że razu pewnego, jeden ze zbrodniarzy przybliżył się był do powozu Królewskiego, lecz od niego odstąpił, widząc, iż go drudzy nie naśladowują.

— Głoszą już, że Król Neapolitański ożeni się z jedną z córek *Ludwika Filipa*.

— W Ajaccio, na wyspie Korsycie odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne za duszę s. p. *Letycyi Bonaparte*, matki *Napoleona*.

— Do Izby Deputowanych podano między innymi prośbę z zażaleniem, że w Rzymie na hotelu Poselstwa Francuzkiego, nie powiewa chorągiew francuzka. (G. C.)

БРИТАНІЯ ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 11 Марца.

Следство, проводимое черезъ Комитетъ Избы Нижней, względemъ wyboru въ Карловѣ, już się ukończyło; i jakъ zapewniają, pomysłnie dla *O'Connella* i *Pana Vigors*. Słychać, że *Sir-John-Campbell* wstrzyma się zъ podaniemъ билля о знісеніи арештовъ за долги, аъ до выздоровленія *Лорда Brougham*. Билль ten ma być naprzdъ do Izby Wyższej wprowadzony. Wiadomość о тѣмъ zrzъdzita, że dłużnicy, już osadzeni, nie chcą teraz układać się zъ wierzycielami, wolącъ czekać на skutekъ rozprawъ Parlamentowychъ wъ тей mierze. Лондунскіе вѣзненіе за долги, *Fleet* zwane, jest zъ tego powodu przepelnione.

— Rządъ hiszpański otrzymał до тей chwili od naszego, wъ sprzętachъ i матеріалахъ wojennychъ: 220,000 sztukъ broni; 10,000 pałaszów; 10,000 karabinków; 3,000 rusznic, 3,600 pistoletów, 3 miliony ładunów, 900,000 funtów prochu, (wъ 27,783 pakachъ lubъ baryłkachъ); jednę 18 funtową armatę żelazną, sześć 18-funtowychъ koronadъ.

— Miguélisty, chcącъ zachwiać postanowienie *Хієца Саско Кобургскаго*, umieścili въ dzienniku *Times* listъ ze zmyślonymъ nazwiskiemъ *Souza Canavarro*, Porucznika jazdy, który проси *Хієца*, aby się nie żениłъ zъ *Кролевою Португальскою*, gdyż onъ ją kocha i doznaje wzajemności.

— Wъ Liverpool otrzymano wiadomości, potwierdzające zajęcie *Talahassee*, we Florydzie, przezъ Indianъ pokolenia *Seminolów*. Mówiono, że murzyni przyłączyli się do nich. Między бѣлыми и kolorowymi przyszło do bitwy, wъ której ci ostatni stracili trzechъ naczelnikówъ i 60 ludzi.

— Na sessyi Izby Niższej d. 8 b. m. większością 307 kresekъ przeciwъ 243 odrzucono wniosekъ *Лорда Eger-ton*, aby wydziałъ użyłъ środkówъ do zupełnego zніsenia korporacyi Irlandzkichъ i przedsięwziętъ potrzebne rozporządzenia celemъ bezstronnego sądownictwa, oraz utrzymania spokoyności i dobrego zarządu wъ miastachъ Irlandyi.

— Królъ Belgów i *Хієце Wellington*, są jedynymi Feldmarszałkami wъ służbie Angielskiej, którzy żadnego nie pobierają żołdu, od czasu złożenia dowództwa pótkówъ swoichъ.

— Korrespondentъ dziennika *Morning-Herald* pisze ze Stambułu pod d. 10 Lutego, iż, wnoszącъ zъ nieustannego zgromadzania się wszystkichъ naczelnikówъ wojennychъ на radę wъ pałacu *Seraskiera Baszy*, nie można wątpić, że jest jakaś wyprawa на celu. Widacъ, że obawa pochodzi ze strony *Mehmeda-Alego*. — O rękę drugiej córki Султана, ubiega się 8 możnychъ *Baszów*.

— Doniesienia zъ Texas są bardzo pomyslnе dla тыхъ, którzy się od Rządu Мехыканскаго odłączyли. Nowy Rządъ wъ Texas chce oprócz żалогъ dla różnychъ miejscъ nadbrzeżnychъ, urządzić корпусъ zъ 3,000 strzelcówъ. (G. C.)

Дня 18.

Хієца Фердинанда Португальскаго, jeszcze we wtorekъ oczekiwano do Douver. Zъ ty stanъ pogody, przeszkodziłъ przyjazdowi jego wъ Calais, *Хієце* zawczora przybyłъ do Calais, а wczora przyjechałъ do pałacu *Кенсингтонской*, gdzie mieszka jego ciotka, *Хієзна Kent*. Towarzyszą mu oyciec, братъ i *Хієце Leiningen*. Wczora *Хієце* byłъ u Króla на wielkimъ obiedzie wъ pałacu *Windsor*. Podługъ wiadomości zъ *Falmouth*, fregata *Хієзна Braganza*, która przeznaczona była dla przewiezienia *Хієца* do Portugalii, otrzymała rozkazъ płynąć do *Portsmouth*, zkądъ ma onъ wypłynąć. Tymъ sposobemъ podróżъ *Хієца* bardzo się przedłuży, gdyż odległość od *Portsmouth* do *Lizard*, sądzącъ podługъ czasu, prawie jest jedno, jakъ zъ *Falmouth* do *Lizbony*.

— Na miejsce przedъ niejakimъ czasem zmarłego *Адмирала* *Sir Thomas Pakenham*, mianowany zostałъ *Sir Graham Moore*, братъ славнаго, *Sir John Moore*, ка-

Джона Мура, Кавалеромъ Большаго Креста Батскаго ордена.

— Секретарь Французскаго Посольства *Буркене*, отправленъ отсюда во Вторникъ съ депешами въ Парижъ и возвратится не прежде, какъ чрезъ нѣскольکو недѣль.

— Джонъ Буллъ почитаетъ, что предлагаемая Архидеископомъ *Кантербури* и многими другими Епископами реформа церкви въ Англии, заключаетъ революціонныя основанія, опасныя для Церкви и Государства.

— Третьяго дня было обыкновенное полугодовое собраніе акціонеровъ Англійскаго банка. Правитель объявилъ, что Директоры опредѣлили раздачу дивиденды въ 4 пр., 5 Апрѣля, съ окончаніемъ полугодія. Прибытокъ по 5 Апрѣля можетъ простираться до 2,734,542 фун. стерл. Раздача дивиденды со стороны акціонеровъ, послѣ нѣсколькихъ замчаній, была одобрена.

— Изъ пропавшихъ Гренландскихъ судовъ, одно опять, *Леди-Сане*, прибыло въ Стромнесъ, но весьма въ жалкомъ состоянн.

— *Courrier* получилъ третьяго дня письмо отъ Парижскаго своего корреспондента, въ коемъ общее посредничество со стороны Англии и Франціи въ Испанскихъ дѣлахъ почитается невѣроятнымъ.

— Третьяго дня получены изъ Ямайки отъ 7-го с. м. извѣстїи, сообщающія о новыхъ распряхъ между Губернаторомъ острова, Маркизомъ *Слиго*, и колониальнымъ собраніемъ.

— Чрезъ Ямайку дошло сюда извѣстїе, что *Маркаибо*, 1-го Января сдѣлся Генералу *Монтилла*, и что скоро также ожидаютъ паденія Порто-Кабелло. (*A.P.S.Z.*)

И т а л і я.

Римъ, 15-го Февраля.

Папа удостоилъ своимъ посвещеніемъ Ирландскій Коллегіумъ, и сдѣлавъ поклоненіе мощамъ Св. Патрікїя, Ирландскаго Апостола, положеннымъ въ церкви, допустилъ учениковъ къ поцѣлованію ногъ своихъ, и бесѣдовалъ съ ними благосклонно и поучительно. Потомъ обозрѣлъ заведеніе во всѣхъ подробностяхъ, былъ во всѣхъ комнатахъ, разговаривалъ съ молодыми Ирландцами, представляя имъ важность ихъ званія, и возбуждая къ усердію и прилежанію. Старинное сіе заведеніе одолжено существованіемъ *Леону XII*, а потомъ *Григорію XIV*.

— Новое Папское распоряженіе, касательно празднованія воскресенія, остается еще предметомъ разговоровъ. Не легко привести оное въ исполненіе, по поводу большой строгости, какою оно дышетъ. (*G. C.*)

Швейцарія.

Цюрихъ, 1-го Марта.

Въ отношеніи къ религіозному стремленію, Швейцарія непрерывно представляетъ печальный видъ. Секты и отступленія, отъ вѣры, съ каждымъ днемъ усиливаются, а превратность разсѣваемыхъ основаній, приводитъ на память суемудріе и соблазны прежнихъ новокрещенцевъ. Въ доказательство сему присовокупяемъ, что секта при Грейфенскомъ озерѣ, (2 мили отъ Цюриха), утверждаетъ, что конецъ свѣта близокъ, и убѣждена, что только члены оной спасены будутъ отъ сей всеобщей гибели. Приверженцы сей секты говорятъ, что у нихъ есть растительной сокъ, который дѣлаетъ людей бессмертными, все перемѣняетъ въ золото и проч. Къ духовенству питаютъ самую сильную вражду, называя оное сухою и заклятою смоковницею, примѣняя симъ образомъ къ нему слова Христовы.

Бернъ, 8-го Марта.

Правительственный Совѣтъ опредѣлилъ вчера, чтобы 2 баталіона пѣхоты, батарея артиллеріи и отрядъ конницы, отправившись въ Епископства, гдѣ волненіе, принимая весьма опасный видъ, кажется переходящимъ изъ религіознаго въ политическое.

— Правительство получило безсомнѣнія весьма непріятныя донесенія изъ Юры, ибо сегодня въ полдень предложилъ Правительственный Совѣтъ отправить весь первый союзный наборъ, на что Великій Совѣтъ согласился. Военному Министерству, вмѣсто опредѣленныхъ 30,000 фр. дозволено сдѣлать кредитъ на 100,000 фр. Комиссары отправленные въ Прунтруть, произвели обратное движеніе въ Делсбергъ; ихъ порученіе объявлено конченнымъ, и Полковникъ *Цилмерли*, назначенъ Командиромъ войска, и имѣетъ повѣльннѣ дѣйствовать военною силою.

— Правительственный Совѣтъ Бернской Республики, издалъ воззваніе въ католическимъ жителямъ округа Юры, въ коемъ увѣряетъ ихъ, что видъ великаго Совѣта, въ слѣдствіе коихъ онъ долженъ былъ принять статьи конференціи въ Баденъ и Люцернъ, не имѣютъ ни малѣйшаго стремленія, противнаго вѣрѣ

walerem Wielkiego Krzyża orderu Batskiego.

— Секретарь Французскаго Посольства *Bourqueney*, высланъ został ztąd we wtorek z depeszami do Paryża i nie pierwей аъ за kilka tygodni ma powrócić.

— *John Bull* uważa, że podawana przez Biskupa *Kanterbury* i wielu innych Biskupow reforma kościoła w Anglii, zawiera zasady rewolucyjne, niebezpieczne dla kościoła i państwa.

— Zawczora odbyło się zwyczajne półroczne zgromadzenie akcyonaryuszów Banku Angielskiego. Rząd oświadczył, że Dyrektorowie postanowili rozdanie 4-procentowej dywidendy, dnia 5 Kwietnia. Zysk do 5 Kwietnia dochodzić może 2,734,542 фун. sterl. Rozdanie dywidendy ze strony akcyonaryuszow, po kilku uwagach przyjęte zostało.

— Ze zginionych statkow Grönlandzkich, znowu jeden *Lady-Sane* do Stromnes przybył lecz bardzo w złym stanie.

— *Courrier* otrzymał zawczora od swego korespondenta w Paryżu list, w którym w ogólności pośrednictwo ze strony Anglii i Francyi, w sprawach Hiszpańskich uważane jest za bezzasadne.

— Zawczora otrzymane z Jamaiki wiadomości pod d. 7 t. m., donoszą o nowych sporach między Gubernatorem wyspy, *Margrabią Sligo*, a zgromadzeniem kolonialnym.

— Przez Jamaykę otrzymano tu doniesienie, że *Marakaibo*, d. 1 Stycznia poddało się Jenerałowi *Montilla* i że prędko oczekują upadku *Porto-Kabello*. (*A.P.S.Z.*)

W ł o c n y.

Рzym, dnia 15 Lutego.

Papież zaszczycił odwiedzeniem swoimъ Kollegiumъ Irlandzkimъ: oddawszy cześć relikwiomъ S. Patryciusza, Apostofa Irlandzkiego w kaplicy złożonym, przypuścił uczniów do ucałowania nógъ swoich i przemawiał do nich w uprzejmymъ i zachęcającymъ wyrazach. Zwiedził potѣm cały zakład we wszelkichъ szczegóлахъ, wchodził do wszystkichъ celi, rozmawiał z młodymi Irlandczykami, przedstawiając imъ ważność ichъ powołania i polecając gorliwe tѣmъże zajęcie się. Dawny ten zakład winien wznie-sienie swoje *Leonowi XII*, a potѣm *Grzegorzowi XIV*.

— Nowy edyktъ Papiezki, względemъ święcenia niedziel, jest jeszcze ciągle przedmiotemъ rozmów. Trudno go będzie przyprowadzić do skutku, z powodu wielkiej, jaką tѣmъ surowości. (*G. C.*)

S z w a y c a r y a.

Zurych, dnia 1 Marca.

Pod względemъ dążeńъ religijnychъ, Szwaycaryя wystawia ciągle zasmucający widok. Sektarstwo i odszczepieństwo wzmagają się coraz silniey, a przewrotność rozgłaszanychъ zasadъ przywodzi na pamięć niedorzeczności i bluźnierstwa dawniejszychъ nowochrześciców. Na dowódъ tego przytaczamy, że sekta nad jezioremъ *Greifen* (o 2 mile od Zurych), twierdzi, że koniec swiata jest bliski i ma przekonanie, że tylko jej członkowie zostaną ocaleni z powszechney zguby. Zwolennicy tej sekty utrzymują, iż są w posiadaniu soków roślinnych, które czynią ludzi nieśmiertelnymi, wszystko zamieniają w złoto i t. p. Duchowieństwa nienawidzą w najwyższymъ sposobie, nazywając je uschtѣm i wyklętѣm drzewem figowѣm, stosując tymъ sposobemъ do niego słowa Chrystusowe.

Berna 8 Marca.

Rada Rządząca uchwaliła wczoray, aby 2 баталіоны пѣхоты, батарея артиллеріи i oddziałъ jazdy, wyruszyły do biskupstw, gdzie poruszenie, przyymującъ naderъ niebezpieczny charakter, zdaje się przechodzić z religijnego w polityczne.

— Rządъ otrzymał niewątpliwie bardzo zatrważające doniesienia z Jura, ho dzisay w południe zaproponowała rada rządząca a wyśtanie całego pierwszego zaciągu związkowego, na co wielka rada przyzwoliła. Wydziałowi woyny, zamiastъ wyznaczonychъ 30,000 fr. dozwolono kredytu na 100,000 fr. Kommissarze, wyśtani do Pruntut, zrobili wsteczne poruszenie do Delsberg; ich postanowienie ogłoszono za ukończone, a Półkownikъ *Zimmerli* mianowany dowódcą woyska, ma rozkazъ do czy-sto wojennego działania.

— Rada Rządząca rzeczypospolitey Bernskiej, ogłosiła odezwę do katolickichъ mieszkańcówъ obwodu Jura, w której zapewnia ich, że widoki Wielkiej Rady, któremi spowodowana była do przyjęcia artykułówъ konferencyi w Baden i Lucernie, nie mają żadney dą-żności, przeciwney wierze ichъ oyców. Wzywa tѣmъ

ихъ предковъ. А потому объявляетъ всемъ, чтобы не обманывался нарочно распространяемыми слухами, ожидали послѣдствій отъ сношенія съ законными церковными властями, и были бы увѣрены, что права Римско-Католической религіи свято соблюдаемы будутъ. Противу ослушниковъ и возмущающихъ народъ, поступлено будетъ по всей строгости законовъ. (G. C.)

Прунтруть, 13-го Марта.

На встрѣчу 2-му и 7-му баталіонамъ, шедшимъ съ Полковникомъ *Циммерли* въ Прунтруть, Депутация изъ 200 гражданъ вышла съ знаменами, на коихъ были надписи: *Да царствуетъ религія! да исчезнетъ фанатизмъ! Да здравствуетъ Великій Советъ! Справедливость патриотамъ!*

— Сказываютъ, что одинъ изъ Редакторовъ *Ami de la Justice*, Г-нъ *Беле*, сюда прѣхавшій, былъ узванъ и тотчасъ арестованъ. Противу Г-на *Шара*, втораго Редактора, Правительство издало повелѣніе о взятіи его подъ стражу. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 17-го Февраля.

Въ послѣднемъ номерѣ Турецкой газеты *Tekvimi Wekaji*, послѣдняго числа мѣсяца *Шеваль* (16 Февраля) напечатана похвала заслугамъ Визиря края *Сиваси*, *Решида-Паши*, по поводу покоренія Курдовъ. Зачинщики мятежа, взятые подверглись смерти. Однакожъ вскорѣ потомъ нѣсколько Беевъ сего народа, собрали подвластныхъ имъ поколѣній и вознамѣрились совокупно ударить, но и сіе смѣлое предпріятіе уничтожено храбростію Султанскихъ войскъ. Курдовъ плѣнныхъ отправлено въ морскія арсеналы на работу, а Беевъ съ фамиліею въ Стамбуль, откуда назначены имъ потомъ разныя мѣста для жилища въ Румелии. *Решид-Паши* занятъ нынѣ усмиреніемъ послѣднихъ безпокойныхъ поколѣній Курдовъ.

— Неудобства, предстоящія пароходству между здѣшней столицей и Смирною, совершенно устранены. Съ дирекціею пароходства касательно правительственныхъ транспортовъ, заключенъ договоръ, что доставить Портъ значительныя выгоды, ибо единственно посредствомъ курьеровъ имѣла она сношенія съ Смирною. (G. C.)

— *Morning Herald* получилъ отъ своего корреспондента отъ 11-го Февраля извѣстіе: „Какъ предсказывалъ и въ послѣднемъ моемъ письмѣ, такъ и сбылось. Султанъ въ прошедшую Пятницу послѣ молитвы объявилъ избраніе новаго зятя; оно пало на *Сайд-Пашу* Дарданельскаго, за коимъ тотчасъ послана пароходъ. *Сайд-Паши*, по полученіи сего извѣстія, раздалъ бѣднымъ щедрую милостыню и извѣстное число овецъ, во изъявленіе Провидѣнію благодарности за сію чрезвычайную милость. Его ожидаютъ сюда всякой часъ. Для него надобно прискаты въ Константинополь соответственное мѣсто, и я думаю, что онъ будетъ помощникомъ *Сераскира-Паши*, такъ какъ *Намикъ-Паши* помощникомъ Генерала-Адмирала. Онъ получитъ также чинъ Мушира, или Верховнаго Государственнаго Советника, который есть второю степеню въ Государствѣ послѣ Султана; первую занимаетъ *Шейкиль Исламъ Сераскиръ-Паши* и Великій Визирь. *Сайд-Паши*, прекрасный молодой человекъ, неимѣющій еще 35 лѣтъ, весьма дородень, (даже слишкомъ) съ пріятными и выразительными чертами лица и важною, окладистою черною бородою. Онъ Сарайданъ Чикма, т. е. онъ прежде принадлежалъ къ Двору Султана и вѣроятно былъ сперва невольникомъ, какъ его Баджанакъ (такъ называются мужья двухъ или многихъ сестеръ въ родственномъ отношеніи) *Галиль-Паши*. По старому обычаю можетъ только невольникъ жениться на Султанской дочери, дабы воспрепятствовать распространенію частныхъ фамилій; полагали, что Султанъ прекратитъ сей обычай, однакожъ этого онъ не сдѣлалъ. Тотчасъ послѣ свадьбы, которая совершена будетъ весною, послѣдуетъ обрѣзаніе Султана *Абдулазиза-Эфенди*, старшаго изъ трехъ Принцевъ, при коемъ случаѣ 6,000 мальчиковъ будутъ богато одѣты на счетъ Государя, собраны и выдержавъ въ одно время тотъ же обрядъ, должны ободрить тѣмъ Принца. Для отправленія свадебныхъ празднествъ и обрѣзанія назначенъ особой Чиновникъ *Недишбъ-Эфенди*, прежній правитель дѣлъ Паши Египетскаго, весьма богатый человекъ. По сему случаю будутъ у насъ большія празднества. — На прошедшей недѣль во Дворцѣ *Сераскира* производимъ былъ военный судъ надъ *Недишбъ-Пашию* и *Бекиръ-Пашию*, двумя Бригадными Генералами, кои за нѣсколько недѣль личную ссору, постыдную для нихъ обоихъ, хотѣли рѣшить войсками своими на берегахъ Тигра. Ихъ признали виновными, но какъ слышно, изъ уваженія къ ихъ прежнему хорошему поведенію, оставили ихъ только на половинномъ жалованьи. (A.P.S.Z.)

всѣхъ, ажебы, не даясь себѣ фудзію фазывымъ, умысленно розсiewанымъ вѣсціомъ, очекивали skutku porozumienia się z prawami władzami kościelnymi i byli przekonani, że prawa Rzymsko-Katolickiej religii, święcie szanowane będą. Przeciwno nieposłusznym i lud podburzającym z całą surowością prawa postąpionem będzie. (G. C.)

Pruntrut 13 Marca

Na spotkanie 2 i 7 batalionu, które szły z Półkownikiem *Zimmerli* do Pruntrut, deputacja, złożona ze 200 obywateli, wyszła ze sztandarami, na których były napisy: *Niech panuje religia! Niech zginie fanatyzm! Niech żyje Wielka Rada! Sprawiedliwość Patriotom!*

— Mówią, że jeden z Redaktorów dziennika *Ami de la Justice*, P. Belet, tu przybyły, był poznany i natychmiast wzięty pod areszt. Na P. Spar, drugiego Redaktora, Rząd wydał rozkaz, aresztowania. (A.P.S.Z.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, дня 17 Lutego.

Въ ostatnimъ numerze gazety tureckiej *Tekvimi Wekaji* z dnia ostatniego miesiaca *Szewal* (16 Lutego), jest pochwała zasług Wezyra kraju *Sivas*, *Reszid-Baszy*, z powodu upokorzenia Kurdów. Naczelnicy ich powstania, których ujęto, zostali straceni. Jednakże potem kilku Bejów tego ludu zgromadzili podległe sobie pokolenia i postanowili uderzyć w masie; lecz i to śmiała przedsięwzięcie uległo przed walecznością wojsk Sułtańskich. Kurdów poymanych w niewolę odesłano do Arsenatów morskich na robotę, a Bejów wraz z rodzinami do Stambufu, z kąd naznaczono im różne miejsca na mieszkanie w Rumelii. *Reszid-Basza* zajęty jest teraz uspokojeniem reszty burzliwych pokoleń Kurdów.

— Trudności, jakie czyniono żegludze statkami parowemi między tutejszą stolicą a Sмирną, zupełnie już usunięte zostały. Z dyrekcyą statku parowego, zawarto układ względem transportów rządowych, co przyniesie dla Porty znaczne korzyści, dotąd albowiem jedynie przez Tatarów utrzymywała związek z Sмирną. (G. C.)

— *Morning-Herald* otrzymał od swego korespondenta pod 11 Lutego następującą wiadomość: „Jak przepowiadałem w ostatnim moim liście, tak się i stało. Sułtan w przeszły piątek po modlitwie, oświadczył wybor nowego zięcia; padł on na *Said-Baszę* Dardanelskiego, po którego natychmiast posłany został statek parowy. *Said-Basza* po otrzymaniu tej wiadomości, rozdał ubogim szczodra jałmużnę i pewną liczbę owiec, na złozenie podziękowania Opatrzności za tę nadzwyczajną łaskę. Co chwilę go tu oczekują. Potrzeba mu dać w Konstantynopolu stosowne miejsce i rozumiem, że będzie pomocnikiem *Seraskiera-Baszy*, tak równie, jak *Namik-Basza* jest pomocnikiem Jeneralnego Admirala. Otrzyma on także dostojność *Muszira*, lub naywyższego Radcy Państwa, która jest drugim stopniem w państwie po Sułtanie; pierwszemu stopniem zajmuje *Szeykil-Islam*, *Seraskier Basza* i Wielki Wezyr. *Scid-Basza* jest pięknym młodzieńcem, niemającym jeszcze lat 35, bardzo dородny (nawet zbyt) z przyjemnemi i wyraźnemi rysami twarzy i znaczącą gęstą czarną brodą. On jest *Saraidan Tschikma* to jest należał dawniej do dworu Suлтана i zapewne był niegdyś niewolnikiem, jak jego *Badżanak* (tak się nazywają mężowie dwóch lub więcej siostr we względzie familiynym) *Halil-Basza*. Podług dawnego zwyczaju, tylko niewolnik może się żenić z córką Suлтана, ażeby przeszkodzić rozszerzeniu się rodziny prywatnych; rozumiano, że Sułtan odmieni ten zwyczaj, jednakże on tego nie zrobił. Wkrótce po weselu, które ma się odbyć wiosną nastąpi obrządek obrzezania Suлтана *Aldulazis-Effendi*, starszego ze trzech Xiążąt, przy tej okoliczności 6000 chłopców bogato ubranych, zebrani będą kosztem Monarchy, i w jednym czasie wypełnią ten obrządek dla ośmielena przez to Xiążęcia. Do odbycia weselnych uroczystości i obrzezania naznaczony został osobny urzędnik *Nedschib-Effendi*, dawniejszy rządca kancelaryi *Baszy Egipskiego*, bardzo majętny człowiek. Z tej okoliczności będą u nas wielkie obchody. — Na przeszłym tygodniu w pałacu *Seraskiera-Baszy* odbył się sąd wojenny na *Nedszib-Baszę* i *Bekir-Baszę*, dwóch Jeneratów brygad, którzy przed kilką tygodniami osobistą urazę, haniebną dla nich obu, chcieli rozstrzygnąć przez swe wojska na brzegach Tygru. Uznano ich winnymi, ale słysząc, że ze względu na ich dawniejsze dobre sprawowanie się, zostawiono ich tylko na połowie gaży. (A. P. S. Z.)